

Видає Товариство
» Книгозбірня-читальня ім. Т. Шевченка
у Празі.

ДО НАШОГО ПРОГРАМУ ПРАЦІ.

Літні ферії закінчилися. В більшості, товариші з периферійних місцевостей починають прибувати до Праги. За пару днів почнеться й новий академічний рік, що внесе в життя організації новий подув, нове оживлення праці.

На порозі нового шкільного року маємо стати з цілком ясним, конкретним програмом праці в Т-ві на 1926 - 27 шк.р.

Який же мусить бути цей програм?

Дати вичерпущу відповідь на поставлене питання на цьому місці трудно; ми спробуємо лише у кількох реченнях, схематично накреслити ті аспекти, якими мусіла б піти праця в Товаристві в 1926 - 27 шк. році.

Коли минулий шкільний рік був досить оживлення та популяризації організації на зовні, уперта та послідовна боротьба за витворення з нашого Товариства дійсної української рад-організації, біля якої культивува-б кращий елемент еміграції, то новий шкільний рік, одержавши цю спадщину, повинен мати зовсім відмінний програм праці як для Ради так і членства.

Вже на порозі наступного шкільного року треба Раді Товариства, при активній участі членства розв'язати "Гордієв" вузол, а саме: внести певний раціональний розподіл праці в житті Т-ва по між членами останнього.

Кожний товариш повинен бути не лише номінально членом Т-ва - він мусить стати активною складовою частиною організації, зі своєю власною ініціативою в тій чи иншій галузі життя Т-ва. А тому необхідно беззаперечно повести рішучу боротьбу зі загальним негативним явищем - індеферентністю. Індеферентності в радянській організації - не місце. Це аксіома, що не вимагає жадних пояснень. Отже, перше завдання на шкільний рік 1926 - 27 - раціональний розподіл праці. Зуміємо розв'язати це питання не лише теоретично, але й практично - виконаємо без усяких зусиль любий програм праці в Т-ві. Мало того, раціональний розподіл праці дасть нам виграв в економії часу, що є основним в житті нашого Т-ва: ми звільнимо наших активних товаришів від занадто великої нагрузки працею в Т-ві та тим самим дамо їм змогу більш уважніше поставитися до академічної праці.

На сьогоднішній день, академічна праця наших товаришів є далеко не другорядним завданням. Як що можливо / а воно бді йности так і було /, в минулому шкільному році було перегибати палицю в бік громадської праці в Т-ві, то в шкільному 1926 - 27 р.р. треба з належним уважністю поставитися й до академічного питання. Цього ніяк ми не повинні забувати! У всіх нас мусить бути одне загальне бажання: почуття того, що в процесі бурхливого будівництва Радянської України в процесі її індустріалізації та інтенсифікації сіль.-господарства - робітникові і селянинові потрібний свій теоретично й практично кваліфікований фахівець. А ми себе не лише

на словах, але й на ділі рахуємо ~~цікросвітливою~~ частини Радянського суспільства, а тому мушимо своє перебування за кордоном використати на цілих 100 %, щоб повернутися до дому озброєними всіма технічними досягненнями та приміники їх на ділі у будівничім процесі Робітничо-Селянської України. Отже, за раціональний розподіл праці, що уможливить нам успішну діяльність і на академічній ґрунті!

Другим головним завданням Товариства на 1926-27 шк.рік-поглиблення політично-громадської самовихови членства. Коли минулого шкільного року політична самовихова членства носила частю неорганізований характер, майже без ясного заздалегідь випрацьованого програму, то в 1926-27 р.р. Рада Т-ва повинна в корні цьому запобігти. Треба, не гаючи часу, обрати спеціальну комісію, якій і доручити випрацьовання детального програму на I-й семестр нового шкільного року. На нашу думку, культполітосвітня праця в цім році повинна бути скерована в таких напрямках: 1/ регулярні, один раз на 2 тижні зачитування рефератів, доповідів то що на біжучі теми з життя у всіх галузях Радбудівництва та на теми світової політики й економіки; 2/ - проходження курсу політграмоти в обсязі програму для ВУЗ-ів Радянського Союзу: Для виконання цієї частини праці необхідно все членство Т-ва поділити на гуртки, кількості їх 5 - 7 осіб, де відбувалась систематична, регулярна, один раз на тиждень, праця для студіювання політмінімуму.

До політмінімуму товариші повинні в шк. році 1926-27 поставитися уважно, памятаючи засадниче положення, що Робітничо-Селянському Союзу вузький фахівець, що окрім машини, чи то умінням користуватися ланцетом, дальше сягнути ніяк не може, - не потрібний, чи мало корисний. Кождий з нас мусть бути кваліфікованим фахівцем, цим свідомим громадянином Радянської України. Цього товариші не повинні забувати! Між иншим, Наркомосвіти РСФСР має затвердити постанову, згідно якої всі громадяни СРСР, що закінчують ВУЗи за кордоном та повертають до дому для конкретної праці, підлягають ієситові зі суспільствознавства в обсязі програму для ВУЗів РСФСР. Треба гадати, що аналогічна постанова або вже є, або ж буде прийнята й для УСРР. Постанова Наркомосвіти РСФСР красномовно промовляє за те, що нам необхідно приступити без всяких вагань до студіювання політмінімуму.

Третій напрямок - поглиблення політмінімуму в душі революц. марксізму. Цей напрямок бажаючи товариші, можуть виконати через "Ленінівку" при Сгілці студентів громадян УСРР, або ж через загальний радян. марксистичний гурток імені Леніна.

Третім завданням Т-ва на 1926-27 рік - вийти на зовнішній форум з ясно зокресленим програмою праці. Праця на зовні, як і в минулому шк. році, повинна провадитися через улаштування вечірск, концертів, академій, публичних доповідів, рефератів то що. Публичні виступи у формі доповідів, рефератів, улаштовуються регулярно, а саме: у великих аудиторіях публичний виступ повинен відбуватися один раз на 2 місяці та в малих аудиторіях - один раз на місяць. Для виступів перед малою аудиторією необхідно використовувати Кооперативну Ідальню Т-ва "Українська Самопоміч", що являється майже на половину центром купчення української еміграції. Для зовнішніх виступів треба притягти до активної діяльно-

сти фахові секції та "Науковий гурток" Т-ва.

Годі т.т. фахових секцій та "Наукового гуртка" займатися "гуртківцями"! Свої знання із життя Радбудівництва на ширший форум!

Раді Т-ва в новім шкільнім році необхідно більш тісніше увійти в зв'язки з чеською суспільністю. Це завдання найліпше виконати через взаємне відвідування концертів, академій і т. інше та інформаційми про життя Радянських Республік через чеську пресу. Більш тісний зв'язок з приятелями "Нове Руско" та Т-вом - Бібліотекою ім. Толстого.

Четверте й останнє завдання - наша преса: журнал "Нове життя", бюлетені та Пресе-бюро. Для здійснення праці на цім відтинкові, треба більш притягти т.т. до співробітництва. Необхідно пресове діло поставити на більш широку ґрунті, щоб наша преса стала дійсною трибуною за допомогою якої ми змогли-б висвітлювати всі біжучі моменти з життя Радколонії в ЧСР та Радянського Союзу, світові події та викривати всі безглузді вибрики емігранських "політиків" на адресу СРСР, зокрема УСРР.

Ось основні віхи в нашій праці на 1936-1927 шк. р., а тому без зайвої балака йдемо до праці !!!

~~XXXXXXXXXXXXX~~

В ХІ МІЖНАРОДНІЙ ЮНАЦЬКИЙ ДЕНЬ.

В неділю 5-го вересня відсвятковано на Україні і взагалі в СРСР ХІ міжнародній Юнацький день. В цей день, день перевірки сил всіх загонів міжнародної армії революційної молоді, в день єдності трудячої молоді всього світу, коли капіталістичний Захід, прийшовши коштом безмежної експлоатації робітничих мас до відносної тимчасової "стабілізації" свого господарства, робить наступ на пролетарські лави, про що свідчать події в Англії, збільшення робочого дня в Італії та в інших капіталістичних державах, в цей день трудяча молодь робить 12 крок своєї героїчної боротьби, зміцнюючи свої сталеві шеренги в боротьбі з класовим ворогом - буржуазією.

Робітнича молодь всього світу демонструвала своєю міжнародною солідарністю - об'єднаністю всіх трудящих. Вона /молодь/-кликала до своїх лав робітничий молодняк для підготовки до боротьби проти наступу буржуазії.

Міжнародній Юнацький День повинен сприяти інтернаціональному вихованню й нашої української молоді де-б вона не знаходилася, а з відси - і гут за кордоном.

~~XXXXXXXXXXXXX~~

З ШЛЯХОТСЬКОЇ ПОЛЬЩІ.

Надії, які плекали майже всі польські партії, разом з нацистськими, ко травневім перевороті, не тільки що не здійснилися, а навпаки - затемнилися сірою дійсністю.

Діфірамби виспівувані соціалпатріотами в честь свого "вождя" Пільсудського, безслідно прогомоніли; крії українських "патріотів" - розвіялись; дійсність принесла зневіру в свого спасителя та його "реформаторський" хист.

Уряд Пільсудського - Бартеля, мимо всяких запевнень для своїх прихильників що до зміни державної політики й обіцянок на адресу нацменшостей, по чотиромісячній праці не дав нічого позитивного ні одним ні другим.

Він даліше волоче за собою той самий віз, якого тягнули Грабські, Вітосі й Скинські. Санаційні плани осталися без змістовним. Новий уряд не то що нічого не зробив для направи ауспільно-політичних відносин, але навіть не висловив ж ніяким в цьому відношенні програмою. Не розв'язано, бо навіть не намічено провідної лінії в політиці національних меншостей. Стабілізація валюти рівном не зрушила з місця. Правда, теперішні керманичі горланять про устабілізування злотого та зменшення безробіття, однак все це є нічим иншим як самообманом. Справді польський злотий зкоцувчись п б пропавсть здержався на хиткім камінчику, однак не з причини нової політики уряду, а завдяки збігови обставин. На це вплинуло збільшення експорту домашнього вугілля, з причини страйку англійських гірників. Хвилева стабілізація валюти не має однак жадного значіння, для широких мас, бо дорожнеча зростає з кожним днем.

Натомість инші "благодати" дав для працюючого люду уряд Пільсудського - Бартеля.

Підвищив плати вищим і нищим старшинам коштом податків працюючих мас, підніс старшинський корпус на найвищий щабель службової ієрархії, виготовив закон, яким замкнув уста пресі. Школи національних меншостей, як не зачинаються, то полонізуються. Одним словом, осталося все по старому. Навіть поліція не відчуває твердї руки "соціалістичного" уряду, а спеціалізується в своїм фаху так само інтенсивно і з такими наслідками, як і раніше.

Після найновішої статистики в останніх місяцях засуджено в Польщі 2.431 особу на 3.648 літ тюрми. В арештах сидить зараз понад 6.000 людей.

Само собою, що такий режим вимагає й відповідних коштів. Тому й не дивно що борги Польщі західним державам по І.У.Н. 1926 р. виносили 2 мільярди 396 мільонів 775 тисяч злотих.

Скрутне економічне положення Польщі, брак заробітку фатально відбивається на робітничих масах. По обчисленням з їзду польських лікарів, який відбувся 18. IX ц.р., в Польщі умирає 50.000 осіб річно на сухоти, а всіх туберкульозних нараховують на пів мільона.

Цей коротенький образ з теперішних відносин в Польщі, наглядно вказує на ту працю, яку виконали соціалпатріоти для "поліпшення" екзистенції працюючих мас.

-ooooooooo-

КУТОК НАПИХ ФАХОВИХ С Е К Ц І Й
/ С.-госп., наукової, технічної, педагогічної /

СІЛЬСКО-ГОСПОДАРСЬКЕ ШКІЛЬНИЦТВО В ЧСР.

Сільсько-господарська освіта в ЧСР з 1918 року, себ-то а часу самотїйності ЧСР йде шляхом невпинного розвитку. Збільшилася не лише кількість с.-госп. шкіл, але й число учнів. Оборудовання шкіл поліпшується удосконаленням демонстративних засобів, забезпеченням підручниками й т. инд.

В останні часи великого значіння набирають туманні картини та кіно, для чого організовано "діапозитивна централь" та "фільмовий архів" міністерства хліборобства.

Ресформи в сільському господарстві, які були переведені від 1918 року, торкаються не лише уніфікації в напрямі поліпшення його адміністративної частини, але, головне, організації шкіл, себ-то учебного плану, вищої кваліфікації сільсько-господ. вчителівства й взагалі більшої продуктивності шкільництва та пристосованості його до вимог життя. Були засновані різні спеціальні сільсько-господарські школи, яких перед тим бракувало.

Найбільше уваги було звернуто на заснування нижчих господарських шкіл, та так званих шкіл господарських, себ-то на виховання майбутніх самостійних хліборобів. Так само зверталась увага в бік піднесення як фахових так і загальних знань сільсько-господарських робітників, та підтримувано с.-госп. навчання та с.-госп. курси у війську.

Значним розвитком та успіхами відзначилося поширення с.-господ. освіти на Словаччині та Підкарпатській Україні, де раніш в цьому відношенні був цілковитий занепад.

Зараз в ЧСР існують такі типи с.-госп. шкіл:

I. Вищі школи /так звані високі школи, що відповідають с.-госп. Інститутам/, які діляться на:

а/ школи агрономічних та лісових інженерів. Таких шкіл є три. В Празі та Брні - чеські, а в Дечіні-Лібверду - німецька, як факультети німецької техніки в Празі /лише агрономічний відділ/;

б/ ветеринарні лише в Брні - чеська.

Для вступу на ці школи потрібно мати закінчену середню освіту. Курс навчання 4 роки.

II. Господарські школи:

а/ Вищі /с.-госп. техникуми/ з 4-літнім терміном навчання. Дисципліни які викладаються на цього типу школах розділяються на 1/загально-виховуючі, 2/фахові /народне-господарство, ботаніка, зоологія й т.ин./, 3/спеціально фахові /молочарство, меліорація й т.инш./, 4/необов'язкові предмети, 5/ практичні праці на досвідних участках. Майже всі школи мають свої господарства. Учні при вступі мусять мати освіту за 4-клас. середньої школи, або абсолювувати двохлітню с.-г. школу. Від дівчат до цього вимагається ще й абсолювання однорічної господарської школи.

б/ Рільничі. Школи цього типу є двохлітні /кожен шкільний рік 10 місяців/. Після закінчення дають як теоретичні, так і зокрема практичні знання що до с.-г. рослин, які найбільше розповсюджені в окрузі осідку школи.

в/ Професійні. С.-госп. професійні школи є також з 2-річним курсом і дають майже тіж знання, як і школи рільничі, одначе мають значно коротший шкільний рік - 6 1/2 місяців - /від 20.X до 30.IV/, що дає можливість вступу до цього типу шкіл учням з більш незаможних верств.

г/ Однорічні. Ці школи дають в більшості практичні знання, й є ще більш приступні учням з незаможних верств.

д/ Спеціальні фахові. Крім вищезазначених шкіл, які дають загальне с.-госп. теоретичне та практичне знання існують ще в ЧСР 9 спеціальних профшкіл, з яких вищого типу I - Вища кооперативна школа в Празі та нижчі: 3 молочарські школи

/ з них І німецька/, І - меліораційна школа, 2 - до дугівництва, І - рибальська та І - гуральницька. По за тим є ще І школа с.-госп. птахівництва - приватна в 3-х місячній теоретичній та практичній курсом навчання.

III. Школи огородничо-садівничо-виноградницькі:

а/ Вищі. Цього типу є 2 школи: чеська в Мельнику та німецька в Ледніці. Курс навчання 4 річний, умови прийняття як і на інші вищі господарські школи.

б/ Нижчі школи цього типу є різно організовані й дають знання садівничі, огородничі, виноградницькі чи яриних культур.

IV. Господинські школи: а/ Вищі, б/ двох-річні, в/цілорічні, г/цілорічні з двома семестрами, д/ літні.

Вищі господинські школи існують при вищих господарських школах. Навчання триває 2 роки /по 10 місяців кожний/. Завдання школи - дати ученицям відповідні фахові хлібо-хлібні знання, для успішного спільного з чоловіком, господарювання в середняцких та більших господарствах. Умови прийняття такі як і на вищих господарських школах.

На однорічних господинських школах термін навчання триває 10 місяців. На однорічній школі з двома півріччями курс триває лише 5 місяців, при чому річно бувають 2 випуски.

Як на однорічних так на 2-х річних господинських школах викладаються: 1/ Теоретичні дисципліни: суспільні науки, писемність, природознавство, землеробство, історія, хемія з технологією, польове господарство, наука о господарській худобі, огородництво, молочарство, наука о кормах, їх приправі, гігієна здоров'я, законодавство, малювання взірців шиття; 2/ Практичні: варення, жіночі ручні праці, домашні праці, господарська практика.

Літні господинські курси, як короткотермінові, мають своїм завданням на протязі декількох місяців подати слухачкам скорочено ті ж головні відомості що й на річних школах.

У. Лісові школи: а/ вищі, б/ нижчі /лісово-доглядачів/.

Крім вищих лісових шкіл - шкіл лісових інженерів, існують ще два типи цих шкіл: а/ вищі лісові школи з 4-річним терміном навчання. Завдання цих шкіл - дати, крім загальних, також фахові, як теоретичні, так і практичні знання, які є потрібні при керуванні та експлуатації лісових господарств. Умови прийняття тіж, що й на вищі господарські школи.

б/ Завданням шкіл лісових доглядачів - дати слухачам, як теоретичні, так і практичні знання потрібні помічним технічним силам в лісовому господарстві. Слухачами приймаються особи, що закінчили народні школи віком від 18 до 30 років.

VI. Народні с.-госп. школи є новим типом с.-госп. шкіл, головним завданням яких є поширення загальної освіти, яку набувається в народній школі, та, зокрема доповнення практичних с.-госп. знань. Школи ці мають слідувальну програму: мова та писемність, рахівництво та математичні розрахунки, природознавство та народописні підстави с.-госп. виробництва, кооперація, суспільні науки, наука, наука о домашній худобі та її годівля, гімнастика. Навчання є обов'язкове для усієї молоді від 14 - 16 років життя в окрузі 6 кілометрів довкола школи; триває 2 роки, по 10 місяців в кожному, рахуючи 8 - 9 годин тижнево.

Що до коштів на утримання вищезазначених шкіл, то треба всі школи поділити на :

1/ Державні, - які утримує сама держава ,
2/ Краєві /земські/, в яких невисотарчають кошти /прибутки складаються зі шкільної платні учнів/ покриваються земствами. Держава ж видає земствам на цю ціль відповідні субвенції. Мимо субвенції одержують земства від держави ще й спеціальні кошти, напр. для поповнення бібліотек, лабораторійного приладдя й т.мнш.

3/ Школи земством підпомагані. На ці школи земства дають лише кошти на утримання учителів та завідуючих, решта ж витрат мусить покриватися школами з власних засобів;

4/ приватні с.-госп. школи. Де які дістають від держави баг: і субвенції, однак держава має тенденцію ці школи вивласнювати й перебірати до своїх рук. Кількість шкіл в ЧСР. що до удержання відно з нижчезазначеної таблиці:

На удержання	Шкіл. рік.	Чехи	Морав.	Шлез.	Слов.	Україн. Підк.	Разом 20/21 25/26
Державні	920/21	8	6	5	15	1	35
	925/26	9	6	5	20	3	43
Земства	920/21	12	69	5	-	-	86
	925/26	16	73	7	-	-	96
Земств. підп.	920/21	80	-	-	-	-	80
	925/26	98	-	-	-	-	98
Приватні	920/21	11	2	1	-	-	14
	925/26	9	2	1	-	-	10
Загальна кількість шкіл							215 257

З державних засобів оплачуються також студії на подорож за кордон учителів усіх типів с.-госп. шкіл.

Усі школи, за винятком вищих /агрономичної, лісової та ветеринарної інженерії/ шкіл, підлягають контролю Міністерства Земельних Справ, а саме державні та приватні с.-госп. школи безпосередньо, земські та земством підпомагані - посередництвом земських відділів.

Мережа с.-госп. шкільництва в ЧСР представляється слідує:

І. КІЛЬКІСТЬ ШКІЛ ПО ТИПАМ :

Типи шкіл	Шкіл. рік.	Кількість в цілій Республіці.				
		Шкіл Клас		Учител.	Учнів при кінці шк.р.	
					Взагалі	В тім чис. дівчат.
Господарські /усих типів/	20/21	142	286	1.260	7.395	76
х/	23/24	170	352	1.609	7.343	55
Огородн.-ви- ноград.-саді	20/21	12	18	96	389	23
виш. школи	23/24	11	19	81	391	30

Господинські	20/21	36	41	192	1.108	1.108
усих типів	23/24	44	54	220	1.200	1.200
Лісові	20/21	10	20	88	708	-
	23/24	9	19	71	523	-
Усіх шкіл	20/21	200	365	1.499	9.600	1.207
	23/24	224	444	1.981	9.457	1.285

х/ В кількому році 1920/21 існувала с.-госп. Академія яка скасована.

Того ж року були зимові с.-госп. школи, які тепер не існують. На їх місце утворено два типи шкіл: 1/ профшколи, 2/ с.-госп. однорічні школи.

Статистичні дані за останній шкільний рік дивись в інших таблицях.

II. КІЛЬКІСТЬ ШКІЛ ТА УЧНІВ З ЗАЗНАЧ. ВИКЛАД. МОВИ.

Типи шкіл	Кільк. шкіл.	Шк.р.	Викладава мова					Кільк. учнів.	
			Чес.	Укр.	Нім.	Пол.	Мадяр.	Взаг.	Дівчат
С.-г. взагалі	234	23/24	179	1	51	1	1	9457	1285
Агрон. профш.	572		423	56	88	2	1	27068	14167
С.г. взагал.	253	24/25	192	3	54	2	1	-	-
Агр. профшк.	717		498	91	117	4	7	35503	21330
С.-г. взагалі	257	25/26	196	3	54	2	1	-	-
Агр. профшк.	792		542	116	121	4	9	38364	21330

III. РОЗМІР ЗЕМЕЛЬНИХ УЧАСТКІВ ПРИ ШКОЛАХ.

Типи шкіл	Землі в га		Типи шкіл	Землі га.	
Господарські	20/21	4.044,93	Господинські	20/21	44,11
/усі типи/	23/24	4.369,90	/усі типи/	23/24	73,37
Огор.-садівн.	20/21	76,63	Лісові	20/21	535,75
виноградн.	23/24	362,70		23/24	1556,08

Разом 1920/21 - 4.701,47; 1923/24 - 6.374,65

IV. РОЗВІЙ ШКІЛЬНИЦТВА НА ПІДКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Шкіль. рік	Кільк. шкіл	Учнів	Хлопців	Дівчат
1920/21	4	339	157	182
1921/22	17	612	404	208
1922/23	30	1192	808	384
1923/24	59	2686	2000	686
1924/25	91	7531	5757	1774
1925/26	121	7389	4130	3259

З цих даних бачимо, яку густу мережу творить с.-госп. шкільництво в ЧСР на загальне населення в 14 мільйонів, та яка у вага звертається на сільсько-господарську освіту в Республіці.

СІЛЬСКО - ГОСПОДАРЧА ОСВІТА НА УКРАЇНІ.

Колегія Наркомзема затвердила вирацьовану спеціальною Комісією план сіль.-госп. освіти, який по докладу заст. Наркомзема т. Луценка виглядає так:

Загальною початково-масовою школою /перший концентр/ на 8-12 років повинна бути трудова школа - чотирьохлітка, для дітей 8 - 12 років. Вищим щаблем має бути 2-й концентр - 3-х літка, для дітей 12 - 15 років. Для наближення цього концентра до сільського трудового життя додається йому с.-госп. уклон, відповідно напрямкові даного сільсько-господарського району.

Поруч з нормальною школою на селах мають бути також школи підлітків - старших 15 років, з 3-х річним курсом навчання, при чім вони охоплюють курс 1 концентру, а в загальній частині - курс другого.

Слідуючий шкільний щабель встановлюється в двох варіантах - сіль.-госп. професійна школа та інтегральна с.-госп. школа, які мають бути вибудовані, як середні школи. Обидві ці школи знаходяться в системі професійної освіти.

С.-госп. професійна школа підготує спеціалістів-техніків для всіх галузей сіль.-госп., а також кадри для вищих шкіл. Завданням інтегральної школи є випустити культурного селянина - майбутній сільський актив.

Сітка сіль.-госп. профшкол має бути вибудована відповідно потреб на фахівців с.-госп. Сітка ж інтегральних сільсько-господ. шкіл має бути організована з розрахунком одна школа на адміністративний район.

Доповнюючою формою с.-госп. освіти для дорослого селянства являються с.-госп. курси по різних галузях с.-госп. знань.

ЗИМОВІ С.-ГОСП.ШКОЛИ ОЦІНЕНІ УКРАЇНСЬК.СЕЛЯНСТВОМ.

Минулої зими Наркомос організував на Україні для дорослих селян 60 спец. зимових шкіл, де дорослі селяни навчалися краще господарювати, ретельніше користуватися землею та боротися зі шкідниками.

Уся робота в школах йшла під керівництвом агрономів і мала суворо індивідуальний характер. Селяни - слухачі докладно знайомилися з усіма кимсами свого господарства.

Під керівництвом цього вчителя слухач школи складав організаційний план свого господарства, а потім на весні - здійснював його.

Наприкінці літа, особлива експертна комісія з фахівців та з представників сільських громадських організацій давала оцінку господарчій роботі селянина й видавала йому відповідне свідоцтво.

Робота цих шкіл у минулому році мала величезний успіх.

Селяни одразу оцінили перевагу такої практичної народньої методи навчання й швидко заповнили школу. Загалом, минулої зими через школи пройшло 2.500 селян. У цьому році Наркомос вирішив збільшити число шкіл до 300. Отже протягом року дістануть практичне підготування 12.000 селян.

Треба зауважити, що утримання зимових селянських шкіл є найдешевше. Увесь річний бюджет такої школи на 40 слухачів не перевищує 1.600 карбов.

На всеукраїнській конференції в справі сіль.-госп. освіти, що призначена на 29 вересня в Харкові, буде влаштовано

виставку, де слухачі зимових олімпійських шкіл демонструватимуть свої досягнення за 1925 рік.

—oooooooooooo—

ТУРБОГЕНЕРАТОР В СИЛІ 1/4 МІЛІОН. КОНЕЙ.

Повоєнна криза застала людство до ще більшої експлоатації сил природних, як се було перед війною. Не дивь отже, що кожної хвили виринають на технічному горизонті нові проекти великих машин, моторів, генераторів. Недавно докінчено будову найбільшого дотепер мотору Дізеля о 15.000 кін. сил для електрарні в Гамбурзі на погон оливю.

Парові турбіни 30.000 аж 50.000 кіловат не уважаються вже від кількох літ рідкістю. В скорому часі будуть пущені в рух три найбільші турбіни нової електрарні Румкельсбург в Берліні, кожда 70.000 кіловат $\approx$ 100.000 кін. сил/. Однак тим ще не досягнуто рекорд сили, котру хоче модорний конструктор дістати від парової турбіни. Нині вже випрацьований проект нової турбіни 160.000 кіловат /коло 1/4 міл. кін. сил/.

Щоб собі уявити силу такого турбогенератора, то вона рівняється силі 112 модерних паровозів /коли числити силу одного паровоза скорого поїзду на 2.000 кін. сил/, або перевищує дещо силу моторів до купи взятих 4-го морських кораблів подібних німецькому "Імператорові". Ця нечувану до тепер в світі машину, буде тепер американська фабрика Броун-Новори Корпорейшен на замовлення Юнайтід-Електрік-новер-компані, Нью-Йорк. Тиснення пари в ній буде виносити 18,6 атм. а температура 325° С. Турбіна буде розділена на дві частини о вищій та нижчій тисненню. Циліндер високого тиснення буде прямо получений з генератором о 75.000 кілов. по 1.800 оборотах в мінуту, а циліндер низького тиснення буде мати генератор о 85.000 кілов. по 1.200 оборотах в мінуту.

—пппппппппп—

РАДЯНСЬКЕ ЖИТТЯ.

ЗІ СЮЗА Р. С. Р.

ВСЕСОЮЗНИЙ ПЕРЕПИС ЛЮДНОСТІ. Президія ЦВК Союзу РСР ухвалила зробити в грудні цього року Всесоюзний перепис людности. Переведення перепису доручено Центральному Статистичному Управлінню Союзу.

УКРАЇНЦІ У РСФСР. Раднацмон при Наркомосвіті РСФСР цього літа організував цілу низку короткотермінових курсів для підготовки вчителів-українців, що живуть у РСФСР.

Крім цих короткотермінових курсів в 1926-27 шкіль. році, буде організовано кілька однорічних курсів для українських учителів.

Для успішної роботи серед українців в Курській, Воронізькій, Сталінградській, Самарській, Саратовській та Симській губнаросвітах о уповноважені Раднацмона — українські інспектори. На Північному Кавказі є також три окружні українські інспектори.

З"ІЗД ГЕОЛОГІВ. 30-го вересня біж. року у Києві має відбутися З"їзд геологів всього Радянського Союзу.

Завданням З"їзду є між іншим ознайомити членів З"їзду з досягненням української геології та, шляхом екскурсій, з найцікавішими геологічними явищами України.

Для членів З"їзду влаштовуються екскурсії на Волинь, Поділля, Канівщину, одночасно одвідання могили Т.Г. Шевченка, ціла низка екскурсій в самому Києві та його околицях, то-що.

До складу Організаційного Комітету входять представники: Української Академії Наук, Українського відділу Геологічного Комітету, Геологічного Інституту, Т-ва природників, Інституту Народної Освіти, Політехнічного Інституту та Інституту Народного Господарства. На З"їзді буде виголошено багато цікавих доповідів українськими вченими та вченими Союзу.

РАДЯНСЬКИЙ СЕПАРАТОР ЗАМІНЯЄ ЗАКОРДОННИЙ. В Харкові в помешканні молочно-дослідчій лабораторії Наркомзема відбулося іспит сепаратора "З і р к а", виробленого пермським заводом акц. т-ва "Уралсельмаш". Сепаратор був розібраний і протягом 4 хвилин зібраний представником заводу. Потім, через сепаратор, протягом 13,5 хвилин було пропущено 13 літрів молока.

Комісія в складі представників ВРНГ, Госторга, Наркомзема, Укртреотсельмаша, Добробута й інш. визнала, що сепаратор радянської марки може замінити закордонні сепаратори кращих марок.

Виробництво сепаратора в СРСР по перше почато в біж. році, в березні м. за ініціативою Уралсельмаша, який організував для цього в Пермі спеціальний завод. До сього часу сепаратори в СРСР зовсім не вироблялись. Зараз продукція заводу досягає 2.500 сепараторів на місяць. В плані на слідуючий рік намічено випустити 30.000 сепараторів, з яких 10 тисяч має бути реалізовано на Україні.

Ціна радянських сепараторів нижча від заграничних.

-ШШШШШШШШШШ-

З УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІЯЛ. РЕСПУБЛІКИ.

ПРОЕКТ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПІСУ./Держ.В-воУкр.926/

Державна Комісія при Народ. Коміс. Освіті для впорядкування українського правопису, в квітні ц.р., виділа проєкт "Українського правопису для ознайомлення спеціалістів-філологів, педагогів-практиків, робітників слова й взагалі широких верств громадянства".

Цей проєкт українського правопису є першою авторитетною працею, що врешті вноормовує та встатковує ті явища мови, до яких були різні й суперечні погляди. Треба заздалегідь зазначити, що цим проєктом ще цілком не знищується різниця поглядів учених, бо ж наука українського мовознавства дуже молодая; та й сама ледве що-тільки тепер стала об'єктом справді наукового /не політичного, як то робилося за часів царату/ дослідження. Зібраний матеріал класифікація його й норми дають право сміливо сказати, що в цій книжці не лише педагог, а й більш-менш письменна людина знайдуть відповідь на всі запити, що повстали через брак певного правопису й болю

че відбивалися на науці мови взагалі, а в школі зокрема. Приступні освітлення фонетичних і морфологічних змін дають можливість, навіть незнайомою історії української мови педагогові-практикові, розібратися в тих явищах, що мають своїм підкладом старий чи геродісторичний період мови та її розвиток до наших днів. Із появою проєкту правопису, педагог стає на певніший ґрунт, а інший, хто хоче знати правопис слів і форм без труднощів може користуватися ним.

ОБОВ'ЯЗКОВИЙ ІСПИТ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. Наркомосом зроблено розпорядження, що при вступі до профскіл іспит з української мови є обов'язковий, а тому нікого не можна звільняти від іспиту. Усі відсрочки, що давалися до цього часу, касуються.

НОВІ НАУКОВІ УСТАНОВИ НА УКРАЇНІ. Наступного академічного року на Україні відкривається низка наукових установ.

У Харкові відкривається Педагогічний Інститут, катедра літератури, статистичний факультет при ІНО та факультет журналістики при Артемівському Університеті. У Києві утворюється Інститут цукрового виробництва, катедра теплотехніки; при Акад. Наук відкриваються катедри марксизму та єврейської культури. В Одесі організовується катедра генетики й технікум рахівництва. У Коростені — педагогічний технікум. У Полтаві — зоотехнічний технікум.

ЗРОСТАННЯ СІТКИ ШКІЛ. В 1926/27 академічному році Наркомосом відкривав на Україні 900 нових комплектів шкіл, після чого загальне число шкіл становитиме — 19.000 з 60.000 учинського персоналу.

НОВА НАУКОВО-ДОСЛІДНА КАТЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ. В Полтаві при місцевому Інституті Народної Освіти організовано науково-дослідчу катедру української літератури.

НАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКОВИХ ТА ПРИКЛАДНИХ ЗНАНЬ. В Харкові невабаром буде відкритий Народний університет наукових та прикладних знань. Мета — дати слухачам широкі знання.

З початку буде утворено два факультети: громадський та природничо-біологічний.

ЗАДОВОЛЕННЯ ШКІЛ ПІДРУЧНИКАМИ. Наступного шкільного року всі вимоги українських шкіл Соцвизу, на підручники, Держави давом будуть задоволені повністю.

Щоб обслужити школи художньою літературою, розпочато видавання вибраних творів українських класиків для дітей.

Що до російських шкіл на Україні, то до цього часу їм постачалися підручники з Москви, але з огляду на те, що ці підручники не пристосовано до українських умов, Держ. видав випускає свої підручники для російських шкіл, що разом з тими послужитимуть для вивчення російської мови в українських школах.

УКРАЇНІЗАЦІЯ КНИГОВИДАВНИЧОЇ ТА КНИГОТОРГОВЕЛЬНОЇ РОБОТИ НА УКРАЇНІ. Починаючи роком 1924 — 25 Державне Видавництво України почало пристосовувати свою продукцію, що до мови, до потреби українського населення.

Так, на 77 % українського населення друкувало 76 % українських книжок, а на 23 % інших нац. — 24 % своєї книж —

кової продукції.

Що до торгівлі чужими виданнями, то її побудовано тепер так, щоб не витрачати на це коштів ДВУ.

За планом на 1925/26 опер. рік намічено видати книжок на 4.019.300 карб. /по собівартості/, а купити чужих видань всього на 800.000 карб.

Видання російські ДВУ бере на комісію, заснувавши при своїх філіях відділи російської книги.

Українізацію продукції доведено до максимуму: за планом на 1925/26 опер. рік продукція українською мовою /коли брати у відбитках/ виносить 89,8 %, російською 6,8 %, мовами нацменшостей - 3,4 %. За планом на наступний рік 1926/27 книжкова продукція /без журналів/ українською мовою виносить 77.853.000 відбитків, або 98,2 %, російською 111.000 відбитків, або 0,2, мовами нацменш. 1.232.000 відбитків, або 1,6 %.

Отже коли взяти на увагу згаданий напрям книговидавничої та книготорговельної роботи ДВУ, то треба сказати, що ДВУ в процесі творення соціалістичної культури на Україні, а вужче - в процесі українізації - належно виконує покладену на нього функцію.

НОВІ ВИДАННЯ "КНИГОСПІЛКИ". З нагоди десятиріччя смерті Івана Франка видавництво приступило до видання його творів в 32 томах.

Крім видання української класичної літератури, звернено увагу на видання українською мовою творів західно-європейських та російських класиків, дитячої літератури та наукових книжок, як-то: "С.-гос. енциклопедія" проф. Терниченка, "Справочник українського агронома" та інші.

3-тє ВСУКРАЇНСЬКОГО ПРОЛЕТАРСЬКОГО СТУДЕНСТВА. Президія ВУРПС ухвалила скликати в кінці грудня місяця ц.р. Всеукраїнський 3-тєд пролетарського студентства.

ЮВІЛЕЙ АКАДЕМІКА М.С. ГРУШЕВСЬКОГО. В Києві заснувався Комітет для вшанування 40-річчя наукової діяльності Академіка М.С. Грушевського.

На Голову Комітету обрано Академіка П.А. Тютківського. Днем ювілею призначено 3 жовтня.

ПЯТИЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ "ПРОЛЕТАРСЬКОЇ ПРАВДИ". 23-го серпня біж. року українська газета "Пролетарська Правда" святкувала свій п'ятирічний ювілей.

На урочистих зборах, які відбулися в будинку комуністичної освіти, виступали з привітаннями представники партійних, професійних та радянських установ, письменники, робітники та представники робітництва Київських підприємств.

Київське робітництво у своїх привітаннях особливо відзначило заслуги "ПРОЛЕТАРСЬКОЇ ПРАВДИ" у вихованні українських робітничих мас.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТЕАТРУ. Артистові М. К. Садовському запропоновано взяти на себе керівництво українським народним театром у Києві.

НАУКОВІ ФІЛЬМИ. Головна наука ухвалила виписати з Німеччини

низку наукових фільмів, як-то "Окам" "якіле море", "останні зубри" та інші. Фільми ці цікаві, як змістом так і технічним виконанням.

МОГИЛУ Т. Г. ШЕВЧЕНКА УТРИМУВАТИМУТЬ КОШТОМ ДЕРЖБЮДЖЕТУ.
Щоб належно охоронити Шевченкову могилу, Наркомосвіти ухвалив взяти на державний бюджет всі витрати, що до утримання могили Т. Г. Шевченка.

ИНДУСТРІАЛІЗАЦІЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА. Міжвідомствена Комісія під головуванням К. Я. Федотова обмірковувала проект розподілення 1.700 тисяч карб., відпущених з позики відбудови, при чому ухвалила: 180 тисяч карб. виасігнувати Всеу країнаькому Т-ву насінноводів на вибудування елеваторів в Києві та Катеринославі; Плодспілці на організацію заводу копюку та сушилок 225 тис. карб., Добробутові на беконуву фабрику в Кременчуці 550 тис. карб., Кооптикові на вибудування холодильника 510 тис. карб., Сільському Господарю на обору довання ремонтних а.-госп. майстерень, обору довання лятного заводу та заготовку хмелю 192 тис. карб. Решта сум відпущено в розпорядження Укрсовхозоб'єднання для організації 4 майстерень та 4 сушарень хмелю.

ПРАЦЯ С.-ГОСПОДАРС. КООПЕРАЦІЇ НА УКРАЇНІ.

З доповіді Голови Правління Сільського Господаря т. ОДИНЦОВА в засіданні великої президії ВУЦВК-а видно, що с.-госп. кооперація розвивається досить успішно. Досить значну роль відіграють операції для збуту. Роль Сільського Господаря з сіткою райсовзів та низових т-в колосальна. Сільський Господар задовольняє запотребування сільського ринка України в лісових матеріалах на 70 % і в с.-госп. на 80 %.

Поруч з операціями для збуту та постачання успішно також розвиваються операції заготовочні. За минулий рік через с.-госп. кооперацію було заготовлено 89 % всієї заготовки на Україні хмелю, 82 % кукурузного буряку, 75 % птиці, 61 % масла по 44 % махорки та яєць.

Всього с.-госп. кооперативних організацій нараховується на Україні 7.800. Крім того 4.646 комун та артілів.

-XXXXXX-

З ЧУЖОЇ ПРЕСИ ПРО НАШІ СПРАВИ.

Німецька Віденська преса широко пише про значіння окружного перелету радянського летуна - т. Громова та прихильно висловлюється, як про апарат так і про мотор радянської конструкції, який свідчить про промисловий поступ СРСР.

Берлінський "Дейтше Алагемайне Цейтунг" подає відомости, що в початку квітня моск СРСР та Бельгією мають бути нав'язані дипломатичні стики.

Чеська преса відмічає бурхливі овації Ленінградських робітників від "їзжаючої німецької робітничої делегації", а та кож той факт, що Радьлада дозволила в'їзд до СРСР на сталу працю 23 інженірам та 113 вищої кваліфікації робітникам - чужинцям.

Журнал "Вістник чеськословаської с.-госп. Академії" в Празі в ч. ч. 5 - 6 вмістив довшу розвідку докт.-інж. К. ФІЛЬЦА

/ українця / під назвою "Питання відновлення експорту українських фосфатів до Середньої Європи" де автор подає відомості що до українських фосфатів, вказує на можливість відновлення їх експорту за кордон, а зокрема до Сер. Європи: "Хліборобське /з.-г./шкільництво" - тижнева прилога до журналу "Чехословацький хлібороб" в Празі в Ч. 18 вмістив інформаційну статтю т. В. Баричка під титулом: "Організація Всеукраїнської сіл.-госп. Академії".

-xxxxxxx-

З І С В І Т А .

ДО ГОСПОДАРЧОЇ СИТУАЦІЇ В ЧЕХОСЛОВАЧИНІ.

Загальна господарча ситуація, яка зі дня на день гіршає, охоплюючи кризою всі галузі народно-господарчого життя держави, збільшуючи кадри безробітних та зменшуючи рубрику експорту, - являється темою щоденних уваг не лише фахової а й щоденної преси.

Чехословацька промисловість охоплена кризою: джерела рівноваги торговельного балансу - експортні перспективи - зменшуються через неможливість конкурувати, головним чином, з Німеччиною, одного боку, та через відсутність ринків - з другого.

Такою несприятливою господарчою ситуацією особливо стурбовані господарчо-промислові кола.

15-го цього вересня питання промислово-господарчої кризи в ЧСР знову стало на порядку денному наради делегатів чеськословенської промисловості, яке було скликане в Празі Центральним Союзом Чеськословацької промисловості.

З доповіддю виступив генеральний секретар д-р Ф. Годач, який зазначив, навіязуючи на свою промову на цю ж тему в травні б.р., що криза промисловості катастрофально росте. Характеризується вона припиненням праці в цілому ряді підприємств майже всіх галузей /текстильних, шклярських, порцелянових, меблевих, обувних й т.ин./, або значним зменшенням продукції, внаслідок чого росте армія безробітних, число яких референт одгадує на сто тисяч осіб.

Як на лютро, що відбиває кризу чеської промисловості вказує д-р Годач на дальше зменшення експорту, який лише за перших 7 місяців впав проти того ж періоду минулого року на 1.144.437.147 кор.ч.

Порівнюючи кризу 1923 року зі сучасною, заявляє доповідач що криза 1923 року, хоч і була гостріша, але мала характер переходовий, часовий, тоді як теперішня криза має затягнутися на довгий час.

Переходячи до причин, які викликали цю кризу, д-р Гадач зупиняється на занадто високих відсотках в дебеті, які промисловість платє банкам і які значно вище проти інших держав з котрими тутешній промисловості приходить конкурувати. Далі він нарікає на непомірно високі податки, що також уни можуть конкуренції з сусіднім промислом німецьким та підкреслює, що лише податки соціального характеру досягають 13 1/2 % виробничих видатків.

Причину зменшення експорту баче доповідач в обтяженні

світового консуму високою митною охороною в більшості тих ринків, куди чеська промисловість вивозила.

Далі д-р Годач звертає увагу, що більша частина держав, з якими чеській промисловості приходиться конкурувати, плано-во збільшує робочу добу, чим значно зменшує свої накладні/ви-робничі/видатки.

Під кінець він зазначає, що промисловість має своїм обя-зком зробити все, аби могутність держави була захована й ро-сла, бо в упадком цієї могутності упала-б і промисловість. Че-рез те доповідач з жалем констатує внутрішню боротьбу полі-тичних партій та осіб замість того, щоби направити й виріши-ти питання, які торкаються народо-господарчого життя держави.

Доповідь д-ра Годача в якому відбивається догляд капіта-лістичної класи, яка дбає лише про свої класові інтереси, бу-ла прийнята до відома.

XIII МІЖНАРОДНІЙ ЯРМАРОК ВЗІРЦІВ В ПРАЗІ.

29 серпня - 4 вересня б.р. відбувався в Празі XIII міжна-родній ярмарок вислідом якого чеські торговельні кола ціл-ком задоволені.

Ярмарок цей справді був міжнародним. В ньому взяло участь 359 експортних закордонних фірм з 12 держав. Одвідали ярма-рок представники торговельних кол 39 держав, з яких 29 євро-пейських, а 13 інших частин світа. Між одвідувачами були з СРСР, Австрії, Німеччини, Південнословії, Польщі, Румунії, Да-нії, Швеції, Норвегії, Литви, Естонії, Латвії, Турції, Греції, Бол-гарії, Італії, Іспанії, Франції, Бельгії, Португалії, Англії, Япо-нії, Швейцарії, Китаю, Америки, Аргентини Угорщини та інші.

Представники Угорщини особливо цікавилися шклом, радіоапа-ратами, залізною мебелю, килимами, мануфактурою та медикамента-ми; Бельгійці торгували шкло, парцелян та дерев'янні вироби; Турція цікавилась музичними струментами; Бразилія - госпо-дарчими машинами; СРСР - шклом, цукроварницькими та броварни-цькими машинами, як також порцеляною; Швеція - гумовими това-рами та хірургічними струментами й т.д.

Загалом помітно було живе зацікавлення як виробами Чесько-словацької промисловости, так і експонатами закордонних фірм що характеризувалося значним числом замовлень.

ЕСКОНТ ВЕКСЕЛІВ СРСР В ЧЕХОСЛОВАЧИНІ. Як подає орган на-родніх демократів /Крамаржівців/ "Народні Лісти" в Ч. 240 з 2.IX б.р. в кругах металургічної промисловости, який заіnte-ресований на експорту до СРСР знову обмірковується питання про есконтування векселів СРСР. За інформаціями урядового пресового бюра в ближчому часі представники металург. проми-словости мають офіційно піднести питання про гарантії торго-вельного кредиту СРСР. Конкретні пропозиції мають бути при-дкладені міністерству фінансів та Раді Народнього Банку.

КООПЕРАЦІЯ В ШВЕЦІЇ. Шведський кооперативний Союз неда-вно видав свій відчит за 1925 р.

З цього відчиту бачимо, що обороти Союзу збільшуються, а саме в 1925 р. загальна сума торгу досягла 97 мільон. корон проти 83 міль. за рік 1924. Союз має фабрику маргарини, яка продукувала в 1925 р. 8 1/2 міль. кілогр. маргарину. Це най-більша фабрика в цілій державі. Досить успішно працюють 2

млини Союзу, продукція яких виносить ятину продукції всіх великих млинів у Швеції. Союзні кредитові організації видали всього 54.000 вкладних книжки, а сума вкладів досягла 24 міл. кор. Власний капітал Союзу виносить 13 мільон. корон, а чистий зиск за 1925 р. 1,6 міл. кор. Союз видає тижневу часопис, яку одбирають 228.000 осіб. Всього об'єднано в Союзі 2.200 т-в з капіталом в 40 міл. кор. Чистий зиск за 1925 р. винсив 11 міл. кор. Всього ж в союзах то вармствах об'єднано 315.000 членів.

КООПЕРАЦІЯ В ГРЕЦІЇ. Майже до 1911 р. в Греції не знали кооперативних організацій. Але пізніше, особливо після р. 1914, кооперація стала значно розвиватись і вже в 1925 році було 3.655 кооперативних т-в. Причини треба шукати в зміні політичних та соціальних відносин в р.р. 1900 - 1914, яку /зміну/ можна характеризувати пробудженням класової свідомості та недовіррям по між колами хліборобськими та робітничими.

На 1925 р. було загалом сільсько-госп. т-в 2.801, з яких 2.064 кредитових. Робітничих т-в було 854, з яких 446 виробничих, 165 споживчих та 243 мешканьових.

СВІТОВИЙ ВРОЖАЙ ХМЕЛЮ.

Загальний світовий врожай хмелю одгадується на 1120000 сотнарів, а саме: в ЧСР - 195.000 сотн., Південнословії 55-60 тис. сот., Німеччині 115 тис., Франції - 90 тис., Бельгії - 40 тис., Англії - 300 тис., Америці 210 тис., Польщі - 40 тисяч, Радянск. Україні - 40 - 50 тис. і в Австралії - 20 тис. сот.

Німеччина в біж. році з-за кепського врожаю хмелю потребуватиме довозу для задоволення своїх потреб. Чеськословацькі продуценти хмелю вважають, що в біж. році головним споживачем тутешнього хмелю буде Німеччина. Це ж торкається Франції, то через кепську валюту ситуацію вряд чи зможуть тамошні броварі купувати чеський хміль.

Англії власної продукції хмелю не вистарчить і тамошня броварська промисловість має крити недостачу американським хмелем.

Коли взяти на увагу, що світова продукція пива виносить зараз 65 - 68, передвоєнної, то можна сказати, що цього річний врожай хмелю цілковито може задовольнити запотрібовання броварського промислу.

Що ж торкається цін хмелю, то в Європі ціни будуть залежати від того, як має купувати Німеччина.

-XXXXXXXXXXXX-

ТАЄМНА ВІЙСЬКОВА УГОДА ПОЛЬЩІ З РУМУНІЄЮ. Як повідомляє газета "Нью-Йорк Америкен" між Польщею й Румунією за згодою французького верховного командування підписано таємну військову угоду, звернену проти СРСР.

Франція на випадок війни зобов'язалась доставляти обоим контрагентам зброю й військовий технічний матеріал.

Це щось для наших емігранських патріотів.

ПІДВИЩЕННЯ ПЛАТНІ ПОЛЬСКИМ ОФІЦЕРАМ. Незабаром по "майорів перевороті" польський уряд заопікувався долею офіцерів.

І так поділено офіцерів на 10 категорій, за функціями які сповняє. До першої категорії зачислено генерального інспектора збройної сили з додатком 5000 "пунктів" і міністра війни /один пункт рівняється 43-отикам/. Додаток генерального інспектора виноситься місячно 2.150 злотих, а додаток міністра військових справ 1.075 злотих. До другої категорії зачислено: віцеміністрів військових справ, шефа генерального штабу, шефа корпусу контролерів і інспекторів армії з додатком 1500 "пунктів" або 645 злотих. Третя категорія це командири округів корпусу і шеф командування маршмарки з додатком 1200 "пунктів", або 515 злотих, далі польовий епископ, головний військовий прокуратор і президент найвищого військового суду з додатком 1000 "пунктів" т.є. 430 злотих.

Додатки останніх категорій є відносно менші, але навіть 10 категорія одержала 40 % дотеперішньої платні. Забули лише на підофіцерів і рядовиків, але і о них, як пише "Голос Правди" подумано. Дістануть також підвишку. В наслідок цих підвишок військовий бюджет збільшиться округло на 20 мільйонів злотих.

Чи не за рахунок скорочення шкільництва націєнностей ?

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРОТЕСТ ПРОТИ БІЛОГО ТЕРОРУ В ПОЛЬЩІ. "Делі Воркер" орган американської робітничої партії помістив числені протести американських робітників проти білого терору в Польщі. В телеграмі, відсланій польському президентові міністрів Бартельови, американські товариші жадають негайного звільнення політичних в'язнів і зміни режиму.

- ПІСЬМОВИЙ МІСЯЦ -

3. ЖИТТЯ РАДКОЛОНІЙ В ЧСР.

В НАШОМУ ТОВАРИСТВІ. З місяцем вереснем починає оживати праця в нашому Товаристві. Товариші починають повертатись з літніх практик, з праці чи просто з відпочинку на провінції.

Рада Т-ва у вересні місяці відбула два засідання на яких було розв'язано 17 питань.

Читальня Т-ва поповнилась журналами "Сільський Господар" та "Радянська Освіта".

Товариство в цьому місяці влаштувало доповідь т. Корчаги на, застук. Голови Правління Українського Хмелевського в Уж-томирі, на тему: "Хмелеводство на Україні та стан с.-госп. кооперації" та взяло участь в зустрічі радянського летунця.

РУХ ЧЛЕНІВ В Н/Т-ВІ. Протягом останнього місяця в число членів Т-ва прийнято т. Мольнишина Миколу. Члени т-ва т.т. Харусь, Бутрим та Карасенко виїхали на Україну, при чім тт. Харусь та Бутрим знаходяться в Харкові, де перший співробітничав на сторінках газети "Вісти", а другий - вступив на останній курс с.-госп. інституту.

Член наукового гуртка Н/Т-ва профес. т. С. Рудницький в жовтні б.р. також виїхав на Україну, куди запрошений до праці в різних наукових установах та високих школах.

ПРЕСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ НАШОГО Т-ВА. Організоване в м. червні б.р. Пресове Бюро та бюлетень Н/Т-ва замітно коширюють свою діяльність.

До цього часу пресове бюро виготовило та розіслало редакціям різних періодичних органів на Україні та в ЧСР коло 40 різних дописів та заміток, з яких більша половина розміщено в різних органах преси: "Пролетарська Правда", "Український Економіст", "Українські Вісти" /Париж/, "Господарчо - Кооперативний часопис" /Львів/, "Селянський Кредит", "Радянська Освіта", "Чесько-слов. хлібороб" /Прага/, "Сіл.-госп. шкільництво" /Прага/ та інші.

До які органи преси регулярно містять матеріали н/Бгра. Бюлетень Т-ва також розвивається. Почавши виходити з червня б. р. в 20 примірниках, друком на звичайний друкарський машині, за 4 місяці він досяг накладу 200 примірників друком на "Ротаторі". Бюлетень находе ширше зацікавлення не лише серед членів Гадколонії в ЧСР, але й по за межами та серед української еміграції взагалі. Матер'ялами бюлетеня користується українська преса як в УСР, так і в Галичині та взагалі за кордоном.

До цього всього треба додати, що праця ця переводиться самотужки з затратою мінімуму матеріальних засобів.

АГРОНОМІЧНА СЕКЦІЯ. Секція видала у вересні свій бюлетень. Зміст: 1/Наше завдання /передова/, 2/Чи в Чехословаччині собі вистарчає збіжжя?, 3/Хмільярство на Радянській Волині, 4/ До питання внутрішньої колонізації на Підкарпатській Україні, 5/ Лісова справа на Україні, 6/Рік не. Бюлетень цей надісланий всім с.-госп. часописам як на Україні та в Галичині, так і в ЧСР, як також всім с.-госп. науковим установам.

КОМАНДІРОВКИ ДО ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ. I. Українським Хмільськом в Житоїрі командірований т. Корчагин, для ознайомлення з постановкою та технікою хмільярської справи в Чехословаччині при активній допомозі Агросекції Товариства та зокрема її голови, в супроводі котрого одвідав Міністерство Хліборобства, Т-во експорту хмілью, склади та хмільові плантації в Затці, сільсько-господ. та народній музеї та інше. Відіхав т. Корчагин з Чехословаччини 17 вересня, щоби взяти участь на з'їзді хмільових продуцентів України, що розпочинається 24 вересня б.р.

II. Науковий Сільсько-Господарчий Комітет України командірував члена Київської Філії К-ту т. Мазуренкову Лизавету до Чехословаччини та Німеччини, з метою навізання живого зв'язку з аналогічними науковими установами цих країн. У супроводі голови Агросекції т. Мазуренко одвідала Міністерство хліборобства Чехословаччини, Фітопатологічний відділ досвідних станцій, Контрольний насінний відділ Хліборобської Ради, деканат агрономічного відділу Політехники, державний Інститут біохемії та продукції родинної і Сільсько-господарську Академію.

Всі зазначені установи радо відгукнулись на бажання тісних зв'язків з Науковим Комітетом та запевнили, що в найкоротші часі виплють усі свої публікації, органи, вірці й т. інш. та, що дуже бажаним є, щоби Науковий Комітет своїм частішим листуванням і надсилкою своїх видань здійснював так потрібний науковий зв'язок Чехословаччини й України.

ТЕХНІЧНА СЕКЦІЯ. З початком місяця жовтня ц.р. зорганізувалася в Празі Технічна Секція студ.-громад. СРСР, в склад котрої увійшли й існуючі вже секції молодіжних фахових відділів технічних виш. шкіл. Під час літніх вакацій не могла праця вповні розвинутиись із за непродуктності багатьох членів, які виїхали на літню практику, — однак секція все таки влаштувала дві екскурсії і одну "живу газету" на технічні теми. Одна екскурсія відбулася до нової газівні в Міхлі коло Праги /10 учасників/, де була дуже прихильно прийнята г. будівельник радником Седлячком, котрий провів екскурсантів по цілій стопятьдесятилітній, не докінченій, будові, подаючи при тім як найширші пояснення та відповідаючи, дуже охоче, на всі поставлені йому запитання. Друга екскурсія відбулася на Празьку Взірцеву Виставку, що дуже зацікавила учасників своїми новими технічними експозиціями. Є надія, що техсекція, з новим шкільним роком згуртує біля себе весь радянський технічний елемент Праги та зможе поширити свою праця.

ПЕДАГОГІЧНА СЕКЦІЯ. У зв'язку з тим, що більшість із членства секції абсолютувала подорожі — зараз провадиться так би мовити "внутрішня праця" в секції. Підготовляється цілий ряд дописів, рефератів, лекцій, що з наступним академічним роком буде виконано членами Секції, як тут у Празі, так і надісланням до Радянських профсоюзів. Вироблено план педагогічних екскурсій у чеські школи, щоб потім скласти відповідний реферат педаг. науковим установам.

ДОПОВІДЬ ТОВ. КОРЧАГИНА

II-го вересня с.р. заходами н/Т-ва було влаштовано доклад т. Корчагина, Заступн. Голови Правління Українського Хмелярського в Житомирі, який прибув до Праги на XIII міжнарод. ярмарок взірців та з метою ближче простудіювати хмелярство в ЧСР, як також довідатись про перспективи цього річного хмелевого ринку.

Тема доповіді "Хмелярство на Україні та стан с.-госп. кооперації", не дивлячись на вакації, притягла досить чисельну аудиторію, яка складалася переважно з агрономів не лише радянців, але й емігрантів.

Живі й особисті інформації т. Корчагина про хмелеву справу та про ту велику праця в цій галузі Радвлади, як взагалі в області с.-госп., викликали у присутніх цілий ряд запитів, які озідчать з одного боку про зацікавлення справою, а з другого — про неспілкуваність багатьох з присутніх про все те, що робиться й зроблено на Україні в галузі піднесення с.-госп. та розвитку кооперації.

Аудиторія нагородила доповідача гучними оплесками, а Рада н/Т-ва висловила йому щире подяку.

ДРУГА КОНФЕРЕНЦІЯ РАДЯНСЬКИХ СТУДЕНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЧСР.

На 7-10 жовтня скликається у Празі друга конференція радстуда в ЧСР з таким порядком денним:

1 день. Відкриття конференції. Привітання. Доповіді про внутрішнє положення СРСР. Товариський вечір.

- II день. Вибори Президії, манд.-комісії. Звіти. Доповіді: а/ організаційна, б/ економічна.

- III. день. Доповіді: а/ про правне положення студ. в ЧСР, б/ про політпровіт. працю, в/про академічну та громадську працю. Вибори Комісій. Праця Комісій.

- IV. день. Праця комісій. Пленум. Вибори виконкома та ревізійної комісії. Поточні справи.

- - - - -

3 ЖИТТЯ БРЕНСЬКОЇ ФІЛІЇ СТУД. ГРОМАДИ УСРР.

В силу різних об'єктивних обставин минулий 1925/26 академічний рік обіцявав Філії значно збільшити число своїх членів з рядів еміграційного студентства.

Однак прийнято було кепко; багатьом відмовлено, як елементу, що не відповідав духу нашої організації та з прийомом якого тільки обтяжувалась би канцелярія - приходилось би часто приймати, а ще частіше виключати.

Усвідомивши ті причини, що спонукають еміграційне студентство вступати в нашу організацію, Філія в будучому прийде тся при прийомі нового членства виходити саме з того положення, що там в їх рядах зараз вже не має на лице того випадкового елемента, /соціально для нас здорового/ якого нам бажано було би мати членом своєї організації й приготувати з нього сумлінного та щирого робітника для радянського суспільства.

Сьогодні можна з певністю констатувати, що залишився там елемент класово свідомий, виявлені політичні злочинці, що ясно й недрозначно займають вороже становище до радянської Влади.

Що ж торкається загального перебігу життя організації, то тут прийде тся відзначити, що вся горінна праця проходила у двох основних напрямках, а саме: зовнішньої та внутрішньої організаційної.

В напрямку зовнішньої праці було у співучасті з радянським студентством інших народностей влаштовано 6 прилюдних академії приов'язаних великим історичним подіям та пам'яті незабутніх революціонерів, на яких мали змогу привітати місцеві робітничі, кола, спортові організації робітничої молоді та бод гарьке, беззаробьке й інших народностей студентство місцевих високих шкіл.

Крім цього було влаштовано ряд прилюдних докладів на самі актуальні питання даного менту, які приходили в супроводі довгих та гарячих дебатів з участю присутніх гостей.

Далеко більше зроблено було в напрямку внутрішньої праці. Тут головну увагу цілої організації звернено було на підняття степені політграмотності членства. За цілий рік було докладно зроблено членством в середньому слідуєчі питання: історія робітничого та революційного руху, діалектичний та історичний матеріалізм, питання по політекономії та Конституції СРСР. Метод викладання при цьому був прийнятий семінарський.

В бігу судіювання групи вели контекст, виставляли тези - си та по переробленню данного матеріалу влаштовувались спільні доклади, які обходили всі сторін пропрацьовані питання.

Не малу роль по зближенню, внутрішньому переваруванню та

тіснішому зживанні серед членства відіграв клуб та бібліотека цілого радстуденства.

У всі призначені клубні та бібліотечні дні, членство знаходило пару вільних хвилин, щоби прийти та почитати газети, журнали, які правда, діставались не регулярно, але за те в численній мірі зі всього радянського союзу та з за кордону.

Взагалі сумуючи всю цілорічну працю, треба сказати, що членство, незважаючи на велику переобтяженість академічною працею, ставилось до всіх організаційних питань радо й з захопленням та в підході до неї проявляло повну свідомість, відданість ділу й в самому переведенні праці дало максимум продуктивності.

-XXXXXXXXXX-

МАТЕРІАЛИ ПРО РОЗВИТОК СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ НА IX З'ЇЗДІ ЧЕШЬКОСЛОВЕНСЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ КООПЕРАЦІЇ.

26 - 28 вересня у м. Пільзно відбувся IX конгрес-з'їзд робітничої кооперації в ЧСР, який був скликаний однією Центральним робітничим кооперативним Союзом в Празі.

На з'їзд прибуло 487 делегатів з правом рішеннячого голосу, коло 300 з правом дорадчого голосу та багато чужих гостей - представників кооперативних організацій з Англії, Німеччини ССРСР, Польщі то що. Загалом на З'їзді було коло 1.000 осіб.

Представником радянської кооперації був т. Іван Ш о й н, директор Центросоюзу з Москви.

Цей з'їзд був використаний нами для популяризації досягнень Української Радянської Кооперації. Товариство імени Т. Шевченка в Празі, через г. Грабова, голову Т-ва, який одночасно являвся й делегатом од туютьніх українських кооперативних Т-в на згаданий З'їзд, виставило в помешканнях З'їзду 13 діаграм, з багатим цифровим матеріалом про стан та розвиток в УРСР цілої системи споживчої кооперації. Матеріали ці були надіслані Т-ву ВУКСПІЛКОЮ з Харкова.

Діаграми викликали велике зацікавлення з боку учасників З'їзду та доповнювалися докладними інформаціями т. Грабова. Представники Польської та Англійської кооперації цілий ряд цифрових даних замітили в своїх записних книжках.

ДЕЛЕГАЦІЯ ЧЕШЬКО-РОБІТНИЧОЇ КООПЕРАЦІЇ ДО ССРСР.

IX З'їзд Чесько-словацької робітничої кооперації, який відбувався в Пільзні 26 - 28 вересня постановив вислати до ССРСР робітничу кооперативну делегацію з метою ближчого ознайомлення з працею та досягненнями кооперації в ССРСР.

ДО СМЕРТИ Т. БАГРАТА ІЛУРІДЗЕ.

15-го вересня б.р. біля Патологічного Інституту ім. профес. Гляви на Альбертовій вул., застрілився тов. Баграт ІЛУРІДЗЕ.

Покійний залишив листи, в котрих докладно з'ясовує, що причиною самогубства є тяжка невилічна недуга-сухоти.

Т. Б. Ілурідзе був Головою Грузинської Радколонії у Празі та відзначався рідкою сердечністю.

Народився він 15 грудня 1894 р. У 1914 р. закінчив Тифліську гімназію й в тім же році вступив на природничий відділ Харківського Університету. Імперіалістична війна перешкодила в закінченню освіти і Б. Ілурідзе змушений був стати військо-вим.

По революції 1917 року повернувся до Грузії та працював у багатьох громадських організаціях. У 1921 р. в зв'язку з радянізацією Грузії емігрував до Європи де, в 1927 р. в Празі вступає на агрономичний відділ Пражської техніки. У 1923 р. т. Б. Ілурідзе захорів на сухоти. Емігрантські умови зі своїми матеріальними й моральними злиднями спричинюються до скорого поширення хвороби. Наприкінці 1924 р., після повстання /серпень - вересень/ в Грузії, по директивам Парижського штабу грузинської контр-революційної еміграції, т. Б. Ілурідзе остаточно переконується в реакційності та авантюризмі грузинських еміграційних "провідників" та приймає радянську платформу, як єдину, сприятливу розвитку й вільного життя робітничо-селянської Грузії. Він, разом зі своїми однодумцями в тім же 1924 р. засновує гурток грузинських радянців, що потім розрісся в Грузинську Радколонію та, якої Голова уділяв малої - мум уваги життю й діяльності колонії.

19-го серпня в Ольшанській Крематорії було спалено тіло покійного за участю представників цілої Радколонії в ЧСР та де кількох емігрантів.

Грузинська Радколонія одержала багато телеграм і листів, як від офіційних установ, так від поодиноких осіб з приводу трагічної смерті Б. Ілурідзе, де висловлюють свій жал та співчуття, за що Правління Грузинської Радколонії приносить Товариську подяку.

-XXXXXXXXXXXX-

ЕМИГРАНТСЬКА ХРОНІКА .

П р а г а .

МАНДРІВКА ГРИГОРІЙВА. Пару днів тому назад другий апостол "соціалізму" - Григорій повернувся з Польщі до Праги.

Мета подорожі до Польщі нащупати ґрунт в напрямкові організації шпигунського відділу супроти УСРГ, як і рівнож придивитися, чи підходяща ситуація на Західних Землях України для "колпачення" тамошніх робітників та селян шаповальчиками. Зложив Григорій візиту "ясновельможному" Пільсудському.

Ходять чутки, що "ясновельможний" прийняв "посланця" надзвичайно холодно та ідею перенесення Празького Педагогічного Інституту на Волинь, як рівнож і послуги "вірнопідданої" служби Шаповала "Річі Посполитій" відхилив.

Не допомгла Шаповалівська дипломатія!

ЩЕ НОВЕ ПРИДБАННЯ. Одвідування Шаповалом Франції безслідно не пропало: у Парижі виросла "могутня" організація під назвою "українська робітнича спілка", до складу якої головним чином, входять робітники "фізичної" праці, що з Пражської шаповалівської скарбниці одержують місячно по парі ти-сяч чеських корон, на взірць Миколи Шаповала, Удовиченка та инш. Н і ч о г е н ь к і р о б і т н и к и !

Сто ж оті "робітники" - "генерали" щоб оправдати перед своїм квотодавцем перебування у Парижі, почали шкварити жур-нальчик - "український робітник". Нове придбання Шапова -

лівського скарбу цілком удалося в свою маму - "Нову Україну": тах демагогія, "пуцаніо" диму у вічі і т.д. і т.д.

Статті на "возлюблені" Шаповалівські теми: "українізація", "большевизація" й інша "ізація".

АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРЧИКИ. Не безвідомий корифей Шаповалівського соціалізму - М. Січинський, прибув до Праги.

З приїздом останнього, настрої у шаповалівській шаті підвищені бож "зобавний" гість завітав до Праги не з пустими руками - з долярчиками та й з певними пропозиціями від українських "робітників" в Америці. Що ж то за пропозиції? Найголовніше, як про це проговорився Січинський на своїм доповіді, пекуча потреба шаповалівських людей для "праці" коміях українськими робітниками, бо, мовляв, зараз "політики" всі прокаралися, на вірець д-ра Мілуги, - робітники вже їм не вірять перестали гонити долярчики. Отже спасай, Шаповал, голошення - гони свіжих "діячів" для "виколочування" долярчиків від українських робітників у Америці!

Кажуть, що Шаповал радо пропозицію прийняв та на "високу" посаду призначав свого побратима - Григорієва.

Колосальний Шаповалівський успіх, але чи на довго? ! ...

РІЗПАДАЮТЬСЯ. Легія українс. націоналістів не нахарт "взбунтувалася". Мотив гостра стаття "Тризуба" по адресі останніх.

Легісти цим нахабством обурилися та шкварнули редакції "Тризуба" ультиматума - відкликати негайно статтю, бо, мовляв, вони не пристануть до так зв. "політичного об'єднання". Тим часом "Тризуб" мовчить, а легістське багно зачало сфердіти.... У середині легії намітилося три течії: одна - "вірноподдані" Шаповала, друга - "чисті" петлюрчики та третя - прихильники /не аби кого, бери вище! / "гетьмана" і "націон. диктат. всьї України" - Полтавця - Острияниці, на чолі з Григоровичем.

ШАПОВАЛ РЯТУЄ ФАШИСТІВ. Шаповал, бачучи розклад легії українських націоналістів, заходився лікувати: викинув з кишені - 3.000 кор.ч. і все пішло, як по мазі... Хлопці, одержавши "мовету", зраділи та, негаючи часу, окликали "вселогістський" з'їзд у самім сердцю фашистичкім у Подєбрадах. Зі з'їзду легія вийшла "вилікованою", звичайно не без ампутації - викинули Григоровича за "нелегальні" зносини з новим "гетьманом" Полтавцем-Острияницею. Відолага, а все через шаповалівські грошки!

3000 кор. чеських Шаповала урятували фашистів, але чи на довго вистарчить Шаповала давати по 3000 кор. чеських?

ХИБА Ж НЕ ОБОГОНЯЄТЬ? Спеціальна комісія по обороні Петлюри в процесі й пресі працює зі всіх сил... Пече на сторінках пискульки "Україн. життя" "переконуючі" статті, що мовляв, на майбутньому судовім процесі будуть судити не Петлюру, а ціліснюку "українську армію" /Подумать тільки - цілу "армію"! Чи часом не ту армію, що катув на захід. землях українс. робітників та селян?/. Судитимуть не "президента" УНР, а українську націю /яку? що виконує шпигунську працю на користь західного капіталу! /.

Друкує тисячі анкет з різноманітними питаннями.. Бліпили в крихітці й "погром червоних москалів проти таких-то". Взагалі все як належить; навіть для "пущої" важности на голову правничої секції при комісії обрали проф. С. Ейхельмана...

А "нарід" "безшолотвус": анкет не заповнює... Бідолага- "проф" Яковлів овердечно плаче... Та як же його не плачуть: до цього часу Комісія одержала лишень одну заповнену анкету, а незабаром судовий процес... Хіба ж не скандал?! Суди тионуть цілу "націю", а "мааа" відповідає: "Не, хочемо ангажуватись до судового процесу, бо збираємось по закінченню школи їхати на Україну" ! Не вдячний "нарід" !

ЗАХОДИЛИСЯ ДОПІЛЮВАТИ ОБ'ЄДНАННЯ. Мають по наказу квотодавців, емігрантчики вирішили раз назавжди покінчити з отим проклятим об'єднанням. Навіть "безкомпромісовий" Шаповал піддався, чи, вірніше, злякався... А що /ліриус Шаповал/, як відберуть субоїдку та всунуть її в руки когось іншого... Пропав тоді авторитет перед "трудою" Європом! І взявся за діло.

Щоб зберігти "авторитет" та не залишитися у розбитого корита, Шаповал ходом обставин заушений був і вересня 6.р. приступити до об'єднання з зазначенням, що визнає "уряд" УНР, на чолі якого стоїть "президент" - Андрюша. Сердечний Шаповал - несподівано попав під пантофлю якогось там невідомого "трудої" Європі Андрюші !

Правда, щоб остаточно не опаскудити своєї "соціалістичної невинності" Шаповал просунув у проект, так зван. платформи об'єднання, пункт IV, ІЗ: "своє відношення до політичних акцій уряду УНР об'єднання виявить в процесі своєї діяльності". Запізно буде: хто сказав "а", той неминуче мусить сказати "б".

Таким чином і вересня петлюрчики "розцілювались" з Шаповальчиками та прийняли проект платформи під назвою: "Платформа українського національно-політичного об'єднання за кордоном". Прямо тобі ціла держава - гоки лишень територію!

Щож за філософію розводять "об'єднателі" в отчій самій платформі? Послухаті тільки, що каже § 2 платформи: "стоючи на ґрунті самостійності та соборності української держави" Бач, якого туману пускають у вічі! Про яку "самостійність", "соборність" іде річ? Чи не ту що розпродав "уряд" УНР полякам та румунам?

Далі"... об'єднання ставить своєю основною метою організовану допомогу /треба розуміти допомогу європейській буржуазії- у формі шпигунської праці супроти українського народу. Ред/в його боротьбі за державне, національно-культурне й самовизволення та за відновлення державного суверенітету українського народу у формі незалежної демократичної республіки".

За пізенько взялися ! Більша частина українського народу давно вже визволилася від петлюрчиків, шаповалівців соціально- та національно та має незалежну республіку в формі УСРР, що стремить визволити й останні окуповані українські землі та таким чином здійснити ідею об'єднаної УСРР. Свідби все це емігрантським полупанам запам'ятати.

Сь той взірєць платформовського пустозвонства ! Ну щож, нахай "об'єднуються". Дурень завжди думкою багатіє.

СПОГАД ПРО "ПИСАКУ-РЕДАКТОРА". Був... та ні, - жив собі, "писака" на емігрантщині й то не аби який. Було пише, комбінує, скди й туди, переписує, одним словом "душу" так й ллє на папір, а тут - не піде !

Така вже доля отих, що попадуть в "писаки". Одні через те - не піде - починають знова від "а", надіючись, що колись - піде-,

а другі-шукать щастя в иншому ремеслі поки знова не попа-
дуть як ото в "писаки". От подібна доля спіткала й нашу ги-
саку, щоб-то "писаку", за котрого пишемо.

"Не піде"!.. гуде в ушах, а в голові шумить й дає відчуття
усього тілові, оте прокляте "не піде" !!

Не піде...! гудить в ушах "пана" Б.Гренюка.

Що ж тепер мочати - на бірку праці...? Нема...! Та нічого
не вдієш, щоєш шукати треба...!

Хто знає, куди кинула б доля нашу "писаку" в погоні за щас-
тям в иншому ремеслі? Може навіть за океан - в Америку, бо-ж
там пан доктор Назарук найшли щастя. У самого-єпископа, кажуть,
редактором. - А може в легіони які, колиб от тут/в Чехах/не по-
пала наша "писака" в "редактори".

Світ новий отворився для нашого "писаки" в редакторах часо-
пису - так здається - "Україна".

Тепер ніхто не казатице "не піде". "Пан редактор" та щей
"шеф" і сам не буде цього слова уживать. Тепер головне "пиши",
а машина витисне все в довгі рядки й питати не буде, чи..хіде?

Поезпалася на сторінках часопису "пана редактора" українсь-
ка народня дума, пісня, поезія - та все "козак", "чорнобрива" в об-
робленню "пана редактора" Гренюка для ознайомлення читача з ук-
раїнською "культурою".

Читаєсві /як що читав тільки/ з тої великої мети "ознайо-
млення" з українською "культурою" осталося в пам'яті лише "ко-
зак", "чорнобрива", як ото мені. Хоч я давно уже забув на "га-
на редактора" та його часопис, коли б ото, але про це пізніше.

І жилося б в редакторах, як у бога за дверима, коли б не почав
"пан редактор" хорувати на великопанські манери, титули та ще
більше "коритце". Звичайно, більший пан, більші вимоги...!

Забулося б і зовсім на "пана редактора" й його "головну часо-
пис", колиб не чутка про шахрайство. Хто? Де?-питаю. Та "пан
директор" /вже й в директори попав/ "Україн. Уніону" Богдан Гри-
нюк в Слomoуці на Чехословаччині!

От й "казарюга" згадалося мені, читаючи газету чеську "Народ-
ня Політика", яка подавала вістку про якеєш шахрайство п. Греню-
ка з 35 тисячами чеських корон. Хотів піти слідами д-ра Наза-
рука - блище єпископів - /бо і в Слomoуці єпископ/ - а воно
не вийшло.

Велика мета...ознайомлення, ширення української "культури" на
чужині і шахрайство.

Це за "професором" Лотоцьким новії здорової народньої думки!
Таких емігрантських "носіїв" є більше.

ПОДЕБРАДСЬКІ ПЕТЛЮРІВЦІ ТА МИТРОПОЛИТ ШЕПТИЦЬКИЙ. Оце недавно
завитав /чи вірніце його завітали/ єводи митроп. Шептицький,
якого тутешні петлюрівці випісали, щоби змилосердився над ними
та замовив своє слово перед "сильними мира цього" в Польщі, ку-
ди-тутешне петлюрівське гніздо-Академія- зі всією своєю "пас-
твою" й "пастирями" готові поїхати в ролі добрих "провідників"
тамтешньої політики на українських землях. Митрополита віта-
ли всі й вся: Ректорат, студентство, в особі відомого своїм санди-
тським виступом п. Радзівєвського, Чикаленки, є-д... Вакуть, що ми-
трополит обіцяв всю подебрадську "культуру" зі всякими Радзів-
євськими та инчими "героями" - все тутешне кодро перевести в По-
льщу. А поки що всі разом ефотографувались.

Виходить на правах рукопису. Видає Рада Т-ва. в справах бю-
летеню звертатись до т. Грабова, Прага, Віногради, Моравс. ч.б.